

WIOSENNA OCENA STANU UPRAW ROLNYCH I OGRODNICZYCH W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2012 R.

Informacja zawiera **wyniki wiosennej oceny stanu upraw przeprowadzonej w I dekadzie maja 2012 r.** Oceny dokonano w oparciu o:

- ekspertyzy rzeczoznawców terenowych GUS, opracowane na podstawie lustracji pól, łąk i sadów w gospodarstwach indywidualnych,
- wyniki badań stanu upraw w gospodarstwach rolnych osób prawnych i jednostkach organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

Na stan i zaawansowanie rozwoju upraw decydujący wpływ w bieżącym roku miały warunki pogodowe na przełomie stycznia i lutego. W okresie tym wystąpiły bardzo silne mrozy przekraczające -25°C przy gruncie, które przy braku okrywy śnieżnej i jednocześnie silnych wiatrach, spowodowały straty w zasiewach ozimin, jakich nie notowano w ostatnim 30-leciu. Straty te ogółem objęły ok. 176 tys. ha powierzchni zasianej, którą zaorano lub przeznaczono do zaorania. Zasiewy te w większości przesiano uprawami jarymi.

Dla poszczególnych upraw ozimych odsetek powierzchni zaoranej lub przeznaczonej do zaorania w stosunku do powierzchni zasianej jesienią kształtował się następująco:

- pszenica ozima – 77,3%,
- żyto – 3,7%,
- jęczmień ozimy – 75,3%,
- pszenżyto ozime – 60,1%,
- mieszanki zbożowe ozime – 25,7%,
- rzepak i rzepik ozimy – 83,4%,
- koniczyna czerwona z trawami – 20,8%,
- poplony ozime – 14,0%,
- pozostałe uprawy rolne ozime – 21,9%.

Według wiosennej oceny stan zasiewów w stopniach kwalifikacyjnych przedstawiał się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ocena w stopniach kwalifikacyjnych ^a			
	2009	2010	2011	2012
Pszenica: ozima	3,6	3,5	3,5	3,0
jara	3,0	3,4	3,3	3,3
Żyto	3,5	3,4	3,2	3,5
Jęczmień: ozimy	3,4	3,4	3,2	2,9
jary	3,0	3,4	3,3	3,3
Owies	3,1	3,4	3,4	3,3
Pszenżyto: ozime	3,5	3,5	3,3	3,0
jare	3,1	3,4	3,4	3,3
Mieszanki zbożowe: ozime	3,5	3,4	3,2	3,0
jare	3,0	3,4	3,4	3,3
Mieszanki zbożowo-strączkowe	3,2	3,4	3,2	3,3
Rzepak i rzepik: ozimy	3,6	3,5	3,0	3,0
jary	3,0	3,4	3,1	3,0
Koniczyna czerwona ^b	3,5	3,6	3,5	3,0
Łąki trwałe	3,3	3,5	3,4	3,2
Pastwiska trwałe	3,2	3,5	3,4	3,1

^a Stopnie kwalifikacyjne w skali 1,0-5,0 punktów. Stopień 1,0 – stan zły, klęskowy; 2,0 – stan słaby, poniżej przeciętnych; 3,0 – stan dostateczny; 4,0 – stan dobry, zasiewy lepsze od przeciętnych; 5,0 – stan bardzo dobry, zasiewy wyborowe, rzadko spotykane. ^b Koniczyna w czystym siewie i w mieszankach z trawami.

Stan większości zasiewów zbóż ozimych, tj. pszenicy, jęczmienia, pszenżyta i mieszanek zbożowych w połowie maja był **zdecydowanie gorszy** w porównaniu z latami poprzednimi. Wyjątek stanowiło żyto, którego stan zasiewów był nieco lepszy w porównaniu z rokiem 2011 i zbliżony do lat 2010 i 2009.

W 2012 r. siewy zbóż jarych rozpoczęto pod koniec marca i trwały aż do końca kwietnia, głównie z powodu zaorywania plantacji roślin ozimych i przesiewami zbożami jarymi. Przygotowanie gleby do zasiewu po zaoranych plantacjach było utrudnione, ze względu na chłody oraz niską wilgotność gleby, jak na tą porę roku. Ocieplenie w drugiej dekadzie kwietnia wpłynęło na przyspieszenie przeprowadzenia prac polowych oraz na stosunkowo dobre i wyrównane wschody.

Ocena stanu zasiewów zbóż jarych była zbliżona lub nieznacznie niższa w porównaniu z rokiem 2011 i 2010, ale wyższa w stosunku do 2009 r.

Stan plantacji rzepaku ogółem (ozimego i jarego) oceniono na 3,0 stopnia kwalifikacyjnego, tj. na poziomie słabszym niż w roku poprzednim, a w porównaniu z ostatnimi latami 2010 i 2009 zdecydowanie niżej odpowiednio o 0,5 i 0,6 stopnia.

Pomimo gorszego przezimowania trwałych użytków zielonych, dalsze warunki wegetacji roślinności łąkowo-pastwiskowej w okresie przedwiośnia i wczesnej wiosny na ogół były korzystne, nie nadrobiły jednak strat powstałych w wyniku przemarznięć zimowych. Ponadto w wyniku zaniechania hodowli bydła przez dużą część gospodarstw rolnych, znaczna część trwałych użytków zielonych jest od kilku lat ekstensywnie użytkowana, co dodatkowo wpływa niekorzystnie na stan ich plantacji. W maju stan trwałych użytków zielonych ogółem oceniono na 3,2 stopnia kwalifikacyjnego, tj. niżej w stosunku do roku poprzedniego i lat 2010 i 2009 - odpowiednio o 0,2, 0,3, i 0,1 stopnia.

Przezimowanie roślin sadowniczych w okresie zimy 2011/2012 było na ogół dobre. Silne mrozy występujące w styczniu i lutym nie spowodowały większych uszkodzeń na plantacjach upraw sadowniczych. Z uwagi na brak okrywy śnieżnej straty mrozowe wystąpiły lokalnie na plantacjach truskawek.

Kwitnienie drzew i krzewów owocowych było obfite. Korzystne warunki pogodowe zapewniły dobry oblot pszczół, a tym samym dobre zapylenie. Wiosennych przymrozków nie zanotowano. Ewentualne straty w uprawach sadowniczych będzie można określić dopiero po opadzie zawiązków w czerwcu.

Siewy warzyw gruntowych na ogół przebiegały terminowo. Warunki atmosferyczne sprzyjały wschodom roślin, mimo że w kwietniu zanotowano brak dostatecznej ilości wilgoci w glebie. Uwilgotnienie gleby poprawiło się po majowych opadach.

Zaopatrzenie w środki do produkcji ogrodniczej było bardzo dobre (szeroki asortyment nasion, rozsąd, nawozów i środków ochrony roślin). Jedynym ograniczeniem w ich stosowaniu był czynnik ekonomiczny.

Opracowanie:
Edward Bedlechowicz
Teresa Binio
Włodzimierz Janek

Ośrodek Warunków Życia i Badań Ankiety, tel. 42 68-39-185

Skład: Elżbieta Kucek – Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych